

Insektsreaktioner – vuxen:

Bakgrund:

Det finns 15 arter av getingar i Sverige (inga jordgetingar bara vanliga getingar som ibland bygger sina bon i jorden). På våren vaknar drottningen som är den enda getingen som övervintrar. Hon hittar en lämplig plats och bygger ett litet bo av saliv och cellulosa. Där lägger hon först sina larver. Dessa utvecklas till arbetargetingar som sedan tar över vidare bobyggande samt matning av larverna. Larverna föds upp på insekter - således gör getingar mycket nytta. Vid slutet av säsongen när alla larver är uppfödda dör alla getingar förutom de nya drottningarna som övervintrar. Därför kan man lugnt rensa bort gamla getingbon på våren då dessa inte är bebodda. Bålgetingen är vår största geting Den kan mäta upp till 4 cm är fridfull och lugn. Även om det är 25 arter getingar så föreligger korsreaktioner mellan allt gift, dvs. är man getingallergisk kan man reagera mot alla stick. Bin har liknande gift men korsreagerar inte med geting.

Utredning och behandling:

Alla människor som fått allmänreaktion skall utredas vidare. 1-2 personer dör varje år. Börja med Rast för bi och geting (kan var osäkerhet vad som stuckit). Efter detta remiss till specialistklinik för vidare handläggning. Även vid negativ rast och allmänreaktion skall patienten remitteras vidare till specialist för bedömning och vidare handläggning.

På allergiklinik får alla som har positiv pricktest och/eller specifika IgE-antikroppar och svåra systemreaktioner, inkluderande respiratoriska eller kardiovaskulära, genomgå genspecifik Immunoterapi (ASIT). Varje injektion i fulldos motsvarar giftet från 20 getingstick/2 bisticke. Behandlingslängd på 5 år ger livslångt skydd. Upptitreringen till fulldos tar ca 7 veckor. På Karolinska Huddinge påbörjas alltid behandlingen efter jultid pga. logistiska skäl pollen behandling påbörjas under höstarna. Man kan fullfölja ASIT under graviditet men brukar inte initiera behandling.

Fram till att man nått fulldos på ASIT-behandling skall patienterna utrustas med adrenalin penna. Viktigt att komma ihåg att adrenalin är förstahandsbehandling. Att bara ge kortison räcker inte! Det tar för lång tid innan effekten sätter in.

För att utvinna gift till ASIT-beh, så får man bin att sticka i ett plastmembran och samlar giftet. Detta fungerar inte på getingar utan där får man dissekera fram varje giftblåsa = Dyr behandling!

*Överläkare Maria Skedinger, lung-allergikliniken Karolinska Huddinge
110419
reviderad 131010*